

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16233230
Konu : Soru Önergeleri (7/22012)

7/22012
GK 90

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.01.2025 tarihli ve 1570626 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mardin Milletvekili Sayın Kamuran TANHAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/22012 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/22012 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7FC700CF-A0C1-4A0B-B04F-8EF7F9ED0BE4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Mardin Milletvekili Sayın **Kamuran TANHAN**'a Ait 7/22012 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere (ihmal, istismar, taciz, şiddet vb.) karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Koruyucu aile modeli, korunmaya ihtiyacı olan çocukların güvenli ve sevgi dolu bir aile ortamında büyümelerini sağlamak amacıyla oluşturulmuş önemli bir hizmet modelidir. Çocukların koruyucu ailelere yerleştirilmesi sürecinde, hem çocukların hem de koruyucu ailelerin ihtiyaç ve özelliklerini göz önünde bulunduran titiz bir değerlendirme yapılmaktadır. Bu süreç; çocuğun geçmişte yaşadığı travmaları dikkate alarak onun sağlıklı bir ortamda büyümesi ve iyileşme sürecine katkı sağlayan bir aile ortamına kavuşması hedefi ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Koruyucu Aile Yönetmeliği ile belirlenmiş yasal çerçeve kapsamında yürütülmektedir.

Bakanlığımız, koruyucu aile sistemine yönelik olarak toplumun tüm kesimlerine ulaşmayı hedefleyen kapsamlı bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları (*medya ve kamu spotları, dijital platform ve sosyal medya kampanyaları, paydaşlarla iş birlikleri, İl Müdürlükleri aracılığı ile tanıtım ve bilgilendirme, eğitim ve bilgilendirme toplantıları, yerel etkinlikler ve halk günleri*) yürütmektedir. Bu çalışmaların temel amacı, çocukların güvenli bir aile ortamında büyümelerini sağlamak ve koruyucu aile adaylarını teşvik etmektir. Bakanlığın tanıtım faaliyetleri, toplumun geneline hitap eden uygulamalardan yerel düzeyde yürütülen çalışmalara kadar geniş bir yelpazede planlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda meydana geldiği veya kuruluşlarımızda korunma ve bakım altında bulunan çocuklara yönelik gerçekleştiği iddia edilen konusu suç teşkil eden tüm vakalara ivedilikle müdahale edilmekte, gecikmeksizin kolluk birimlerine ve adli makamlara bildirilmekte ayrıca idari işlem başlatılmaktadır. Olay yakından takip edilmekte ve davaya müdahil olunmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşları ilgili mevzuat doğrultusunda Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca genel denetime tabi tutulmaktadır. Ayrıca kurum ve kuruluşların sundukları hizmetlerin aksayıp aksamadığının tespitine yönelik kısa süreli ve habersiz olarak özel denetimler de yapılabilmektedir.

Ayrıca Bakanlığımıza ulaşan ihbar, şikâyet veya başvurular doğrultusunda Müfettişler tarafından detaylı inceleme ve soruşturmalar yapılmaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü uzman ekipleri tarafından saha izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında çocuklara yönelik tüm hizmet birimleri ile kuruluşlarımız yerinde rehberlik ve izleme amaçlı olarak ziyaret edilmektedir.

Ayrıca İç Denetim Birimi Başkanlığınca kurum bakımı hizmetlerine ilişkin konular da denetime konu olmaktadır. Bununla birlikte Meclis Komisyonlarının denetimleri, KDK ve TİHEK Denetimleri, Uluslararası Kuruluşların Proje Denetimleri diğer denetim usulleri arasında sayılabilmektedir.

Çocuk bakım kuruluşlarında Bakanlık tarafından belirlenen sayı ve ünvanlarda personel istihdam edilmekte olup ihtisas alanlarına göre istihdam edilen personelin niceliği, niteliği,

görevleri, yetkileri ve sorumlulukları, Bakanlığımızca Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesi kapsamında belirlenmektedir.

Bakanlığımız ilgili kuruluşlarında Koruyucu Aile Sistemi kapsamında görev yapan personel mesleki yetkinliklerini geliştirmek amacıyla düzenli olarak eğitime tabi tutulmaktadır. 2024 yılında koruyucu aile konulu eğitimlere Bakanlık bünyesinde görevli 5.220 personel katılmıştır.

2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planında yer alan *Stratejik Hedef 2.3.6. Sosyal Hizmet İşgücü Alanının Güçlendirilmesi* başlığının altına “Çocuklara yönelik hizmet sunan kurum çalışanlarının çocuğa yönelik riskli durumları fark etme ve yönlendirme becerilerinin geliştirilmesi” faaliyeti eklenmiştir. Mesleki becerileri geliştirmeye yönelik çalışmalar sürekli olarak devam etmektedir.

Çocuk alanında hizmet veren tüm personelin hizmet kapasitesini artırarak çocuklara yönelik psikososyal destek programına katkı vermesini sağlamak amacıyla farklı eğitim programları hazırlanmış ve uygulanmaktadır. Anka Temel Personel Eğitim Modülleri kurum bakım hizmetlerinde görev alan personele yönelik geliştirilmiştir. Bahse konu eğitim modülünde; *ilişkileri başlatma ve sürdürme, çocuklara yaklaşım ve iletişim kurmak, çocukların gelişimlerini desteklemek, olumlu davranış kazandırmak, hijyen ve temizlik kuralları, riskli davranışlar, kriz ve krize müdahale, sınırlar ve sorumluluklar, birlikte iş yapmak ve ekip olmak* gibi konular yer almaktadır. Öte yandan; Anka Temel Personel Eğitim Modüllerinin günümüz çocuk profiline uyarlanması amacıyla revizyonu ve ihtiyaca göre yeni modüllerin eklenerek eğitimlerinin yapılması için de çalışmalarda son aşamaya gelinmiştir.

Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşlar çocukların temel gereksinimlerini karşılamak; fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

Çok yönlü yaklaşım ve müdahaleyi amaçlayan Anka Çocuk Destek Programı; *Bireysel İhtiyaç ve Risk Değerlendirme Formu (BİRDEF), Destekleyici Ortam Bileşenleri, Grup Çalışmaları, Bireysel Danışmanlık, Aile Çalışmaları, Destekleyici Personel İçin Yaklaşım İlkeleri, Krize Müdahalede Kurumsal Yaklaşım* bileşenlerinden oluşmaktadır.

- *Bireysel danışmanlık* çalışmalarında; evden kaçma, kendine zarar verme davranışı, intihar, istismar mağduru, kriz yönetimi, krize müdahale ve travma modülleri uygulanmaktadır.
- *Grup çalışmaları* ise kişisel gelişim, sağlıklı yaşam, duygusal düzenleme, kişilik gelişimi ve bağımlılık olmak üzere 5 bölüm ve 78 oturumdan oluşmaktadır. Her bir oturum 45 dk sürmektedir. Kişilik gelişimi ve sağlıklı yaşam modülleri tüm çocuklara uygulanırken, suça sürüklenme, istismar mağduru olma, madde bağımlılığı, öfke

kontrolü, dürtü bozukluğu vb. durumlara göre uygulanan modüller çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmaktadır.

- *Aile ile çalışmada* öncelikle ailenin çocuğun güvenliğini tehlikeye atacak bir eylemde bulunma riski bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Çocuğun ailesi ile görüşme yapılmasına engel bir durum olmaması halinde ailenin de katılımı sağlanarak sözleşme yapılmaktadır. Rehabilitasyon süreci boyunca çocukla yürütülen çalışmaların yanı sıra çocukların ebeveynleri ya da bakım verenleri ile de mesleki görüşmeler ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Program kapsamında; ailelere, çocuk aile ilişkisinin güçlendirilmesi, etkin ebeveynlik becerileri, suça sürüklenen, madde bağımlısı ve istismar mağduru çocuğa yaklaşım konularında bireysel danışmanlık yapılmaktadır.